

DAGLICHTSYMPOSIUM 21 september 2011

DE KUNST VAN HET VERLICHTEN

21 September, de overgang van de zomer naar de winter, van uitbundig en kleurrijk naar ingetogen en het hele pallet van grijs tinten.

Dit jaar hebben de NSVV Commissies Daglicht en Binnenverlichting besloten om op deze dag de overgang van traditioneel naar modern te benadrukken.

Het daglichtsymposium staat in het teken van 'De kunst van het verlichten' en als locatie is het Gemeentemuseum Den Haag van Architect Berlage gekozen.

Kunnen we leren van een grote daglichtarchitect? Wat betekent licht voor de kunst en musea in het algemeen? Hoe kan een klassiek gebouw zijn tijdloosheid behouden ondanks het gebruik van moderne technieken?

De beste manier om iets te leren van licht in ruimtes is door ze zelf te ervaren. Het programma zal dan ook beginnen met een rondleiding door het museum; een unieke kans om de ruimtes op een andere manier te bekijken.

Vervolgens zullen er een aantal lezingen gehouden worden die dieper zullen ingaan op Berlage als daglichtarchitect. Wat betekent licht voor kunst etc.

Na een onderbreking met eten, ontmoeten en netwerken, zal er een discussie zijn over integratie van daglicht en kunstlicht met als diepere vraag hoe kunnen we een nog betere compositie maken?

In wat als één van de mooiste gebouwen van Nederland wordt beschouwd, ontvangen wij u graag voor een onvergetelijk bezoek.

Programma

- 15:00**   Ontvangst in Restaurant Gember (naast het Gemeentemuseum)
- 15:30**   Welkom en opening door voorzitter Commissie Daglicht/Binnenverlichting
- 15:40**   Rondleiding o.l.v. een gids: 'In het licht van Berlage'

Presentaties:

- 16:45 Anne van der Zwaag**, schrijft publicaties op het gebied van kunst, mode, design en architectuur en werkt als curator, publicist en onderzoeker. Ze is directeur van OBJECT Rotterdam, de internationale beurs voor eigentijds design in Nederland en expert op het gebied van kleur, haar grote passie en rode draad binnen haar werkzaamheden. Kleur betreft niet alleen een van de belangrijkste beeldmiddelen van onze hedendaagse cultuur, maar speelt een essentiële rol in vrijwel alle domeinen van het dagelijks leven. In haar lezing zal Anne ingaan op de betekenis en toepassing van kleur in onze leefomgeving en de relatie tussen kleur en licht.
- 17:10 Christa van Santen**, tijdens de ingrijpende restauratie en renovatie (1994-2000) van het Haagse Gemeentemuseum is de dagverlichting zoals Berlage deze zich had voorgesteld, gereconstrueerd en de kunstverlichting erbij aangepast. Een terugblik.
- 17:35 Rob van Beek**, is restauratiearchitect en werkt bij de Rijksgebouwendienst en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Hij is mede auteur van het boekje "elektrisch licht in historische interieurs". In zijn lezing wordt ingegaan op de verschillen tussen daglicht en kunstlicht en de betekenis die beiden hebben voor de beleving van architectuur en kleuren.
- 18:00 Eating & Meeting in Restaurant Gember**
Tijdens het dinerbuffet is er gelegenheid tot netwerken met architecten, ontwerpers, adviseurs, opdrachtgevers, fabrikanten etc.
- 19:15 Peter Elemans**, is architect en heeft onder de vlag van Stichting Living Daylights onderzoek verricht i.s.m. Agentschap NL naar energie neutrale verlichting in onderwijsgebouwen door toepassing van een zeer hoge daglichttoetreding, energiezuinige kunstverlichting en energieopwekking met PV cellen. Tevens is er aandacht voor de beperking van de nachtelijke warmte uitstraling. Een eerste school met 100% Schoonlicht is door hem ontworpen en in aanbouw in Boxtel en wordt in het voorjaar van 2012 opgeleverd.
- 19:40 Integraal ontwerpen dag- en kunstlicht: "Geen woorden maar daden" stellingen en discussie o.l.v. RobertJan Vos** (Lichtontwerp & advies)
- 20:30 Sluiting en tot ziens**

Locatie

Gemeentemuseum Den Haag
Stadhouderslaan 41
2517 HV Den Haag
www.gemeentemuseum.nl

Restaurant Gember
Stadhouderslaan 41
2517 HV Den Haag
www.restaurantgember.nl

Kosten

€ 185,- (incl. BTW) voor leden van de NSVV

€ 238,- (incl. BTW) voor niet-leden

Dit is inclusief toegang, rondleiding o.l.v. gids, koffie/thee, dinerbuffet en het Praktijkdocument 'Verlichting in musea en expositieruimten'.

Aanmelden

Via de website http://www.nsvv.nl/agenda/t0_p0_m21_i285.htm

Het aantal deelnemers is beperkt tot 60 personen, dus schrijf u snel in!

Uw opgave zien wij graag voor **10 september** tegemoet.

Bij onvoldoende belangstelling bestaat de mogelijkheid dat deze bijeenkomst wordt geannuleerd.

Vragen en inlichtingen

Inlichtingen kunt u verkrijgen bij NSVV, via mail: info@nsvv.nl of bij Geertje Hazenberg, bereikbaar op 0318 – 695394.

Postbus 539 - 6710 BM Ede
tel: +31(0)318 69 53 94 - fax: +31(0)318 64 02 14
info@nsvv.nl - www.nsvv.nl